

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izmislj medelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam poslati, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Za naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petorodne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Rojaki!

Vaša požrtvovalnost je omogočila podpisnemu odboru postaviti na najlepšem ljubljanskem trgu najgenijalnejšemu našemu pesniku dr. Francetu Prešernu dostojen spomenik po osnutku mojstra Ivana Zajca. Ta spomenik se bode ob navzočnosti mnogoštevilnih slovenskih gostov slovesno odkril

dne 10. septembra t. l.

Rojaki!

Podpisani odbor za trdno pričakuje, da se slavnosti odkritja Prešernovega spomenika udeležite kar najštevilneje. Saj ima ta slovesnost pomeniti poklonstvo manom duševnega velikana, kakršni se redko porajajo na svet; s kakršnim se ima torej temveč povoda ponášati mali slovenski narod, ki v dr. Francetu Prešernu ne slavi samo svojega velikega pesnika, temveč tudi preroka in političnega navduševalca.

Ne pozabimo, da nam je v trenutkih največjega pritiska, ko mu je krvavelo srce zaradi brezpravnosti slovenskega naroda, zaklical Prešeren poln preroškega duha, „da se vremena bodo nam zjasnila“ in da je s plamenečimi besedami načrtal pravec vsej naši politiki, ko je s povzdignjenim srcem zapel, da „največ sveta otrokom sliši Slave“.

Rojaki!

Temu pesniku torej odkrijemo spomenik dne 10. septembra t. l., spomenik v takih razmerah, kakor ga slovenski narod ni še postavil in ga bržkone tudi postavljati ne bode.

Podpisani odbor nikogar izmed Slovencev ne bode posebej vabil k slovesnosti odkritja; zdelo bi se mu to razžaljivo, ker vé, da se vsak rodoljub zaveda, kaj je dolžan spominu Prešernovemu.

Vabljeni ste torej tem potom vsi vkup in vsak posebej; vabljeni zlasti društva, o katerih je želeti, da se udeležijo slavnosti z zastavami

Da bode pa mogoče glede slavnostnega sprevoda ukreniti vse potrebno, naj blagovole društva, ki se slavnosti udeležijo z zastavami, naznaniti to sopolpisanemu odborovemu tajniku najkasneje do 8. dne septembra t. l.

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1905.

V imenu odbora za postavljenje Prešernovega spomenika:

Ivan Hribar
mestni župan
predsednik.

Fran Trdina
mestni knjigovodja
tajnik.

LISTEK.

Nemški „Drang nach Osten“.

(Konec.)

Nemci imajo dalje tudi piko na slovanske socialne demokrate in jih hočejo pridobiti za svojo vsenemško politiko. Svoj čas sta že bila ruska socialna demokrate Herzen in Bakunin, potezujoča se proti Marksu za narodnost ruskih socialnih demokratov, nazvana z grdo, nezasluzeno povoko: »ruska špiona!« Tudi pisec brošure je doživel pred dobrim letom podoben žalosten slučaj od strani lvovskih urednikov. To so »germanofilci«, ki uničujejo svoj lastni narod. Pangermanski prikrijava svoje uspehe, pomanjšujejo svoje delo, njih geslo je »stilla in verborgener Arbeit«. Da vendar ne obude nikakega sumničenja v svoji zahrbtni nakani, namreč pogoltniti Slovane, so poverili desorganizirajoče delo Slovanom samim. Postavili so na Dunaju in v Berlinu vseučiliške stolice za slavistiko, na njih sankcionirajo s svojo znanstveno avtoriteto t. i. »hofslavisti« teorije, katere jim predlaga germanska politika. Prvi »hofslavist« Kopitar je zlorabil Vuka pri sestavljanju znane reforme srbske zbučke, katere je za dolgo oslabila zvezo srbstva s slovanstvom. Drugi »hofslavist« Miklošič je dal povod, da se je zamenila pri Rumunih cirilica z latinico in je znanstveno sankcioniral maloruski separatizem. Tretji »hofslavist« je pa — Jagó. — Kdo nastopi za Jagóem službo germanofilskega »hofslavista«, se danes še ne ve. V tem tonu piša D. N. Vergun svoja razmotrivanja dalje...

Brošura se more res nazvati, kakor jo je nazval avtor sam, »menetekel fares« obupanega slovanoljuba. Pred sto leti, ko so obupavali češki rodoljubi, kakor Dobrovski nad vstajenjem svojega naroda, bi bil morda avtor modern, a danes, ko pomemimo Slovani v svetskem prometu vendar že nekaj, se zdi, da pretirava. D. N. Vergun, ki nam je klical v veličastni odi v začetku 20. stoletja, t. j. še pred petimi leti, da se je pričel »vék slavjanski«, se je dal najbrže od brespomembne rusko japon-

Klerikalno gospodarsko delovanje.

I.

Ni še dolgo temu, da je dr. Krek v »Slovenec« napisal navdušeni slavospev klerikalni gospodarski organizaciji in njenim uspehom. Tisti sobotni članek so trih obdobjih zborih se je čital sicer kakor jako čena in zoprna samohvala požrtvovalnega g. Evangelista. Pa to mu je prav lahko odpustiti. Saj je bil tiste dni posebno in izvanredno navdušen, zlasti vsled »lepih besedij«, katere je prinesel dr. Laginja iz »kršne« Istre.

Zategadelj se tudi prav nič ne čudimo, da se je gospodarski general klerikalne stranke, predno je začel opisovati splošni gospodarski napredek, zaletel v »Slovenski Narod« in nas malo ozmerjal. Obita nam, da mi vsako gospodarsko društvo, katero danes »Slovenec« pohvali, jutri napačemo in njegove člane opusjemo z »goljufi in podrepanji«.

To pač ni resnica. Kajti g. dr. Krek se nikdar nismo očitali, da je podrepanik ali še celo goljuf. In vendar »Slovenec« ne opravlja v gospodarskem oziru drugega posla, nego da dan na dan hvali in povzdiguje klerikalna gospodarska društva, katere so vsa, od prvega do zadnjega, nadobudna deca Krekove ženijalne agilnosti.

Pač pa smo stali mi vedno in stojimo še danes na principijalnem stališču, da pomeni klerikalna združena organizacija veliko nevarnost za slovansko ljudstvo. Nevarnost radi tega, ker pri nas niso dani vsi in zadostni pogoji za nesljivo uspešnega »prodiranja« združne misli.

Kako pa prodira ta misel med našim ljudstvom? Dr. Krek pravi, da je izrasla iz ljudstva, da je nihče ni ljudstvu ukazal. In vkljub temu, da je zatirana po neumnosti in nerodnosti nevedčih ali zlovoljnih, zmagovito prodira.

To se lepo čita, ali žalibog so dejanske razmere povsem drugačne.

Vsako, ki zasleduje delovanje naših klerikalcev in ki pozna naše dobro in verno ljudstvo, ve natanke, da je vsa združna organizacija edino in nič drugega nego le sredstvo naših klerikalcev za politično borbo. Ko so svoj čas spoznali, da se začenjajo našemu kmetu odpirati oči in da se ga z »duhovno« besedo ne da več vladati in strašiti, treba je bilo poseči po drugih izdatnih sredstvih, da se po deželi vzdrže na površju. In ker je denar vladar sveta, so spoznali tudi klerikalci v njem svojega edinega rešitelja in sklenili, slovenskega kmeta spraviti v jarem klerikalne gospodarske organizacije, izvabiti ga v mreže klerikalnih posojilnic in si ga nevedneža s klerikalnim kapitalom potom posojilniškega sprva cenega, a vedno dražjega kredita popolnoma osužnjati.

To je bil pravi program te klerikalne narodno-gospodarske »vzgojke«. In v tem znamenju se je začel pri nas pogubonosni konsumarski »švindela«. Prav s tem žalostnim namenom so začeli župniki in kaplani obetati ubogemu ljudstvu zlate gradove in zlorabljati samo na sebi zdravo »zadržno misel« v najgrše strankarske politične namene. Koliko se je ljudstvu raz lece pripovedovalo o »samopomoči«, kako se ga je slepilo z obetanjem konsumarskega blagoslova!

In res ni bilo treba bogve kaj prigovarjanja. Kmetška pamet se kmalu vda. In tako so po vseh kotih naše dežele kar čez noč začeli vstajati in poganjati konsumi. Vsaka vas je dobil. poleg konsuma še svojo posojilnico, torej dvoje združnih ustanov. V kratkem času se ti je kranjska dežela spremenila v veliki vrt, kjer so poganjale vsakojake cvetke združne organizacije. Ljudje so trumoma znašli svoj denar v posojilnice. Še z večjim veseljem pa

so si jeli najemati pri njih posojila to tembolj, ker se jim je pod raznimi pretvezami naravnost prigovarjalo k lahkomišelnemu izposojevanju itd. Po drugi strani pa so konsumi kar en gros naročali najrazličnejše blago in »štacunarsko robo«, sklepali kupčije z raznimi židovskimi tvrdkami in hoteli s smešno nizkimi podcenami kar namah ubiti naše narodne manjše trgovce po deželi, ki so jih hoteli župniki na vsak način spraviti iz pota kot edino oviro svoje obče vsegamočnosti in ket edine »trne v farških petah«.

Nekaj časa, recimo, nekaj let se je le to novo gospodarstvo razvijalo na tihem, v navidezno najlepšem miru in redu. Kmet je imel dovolj izposojenega denarja in je bil prav zelo zadovoljen, kakor vsako, ki ima žepe polne — četudi izposojenega denarja. Za ogromne intabulacije in za roke vračevanja se tačas ni brigal, saj so mu g. župnik obljubljali, da ga nikdar nihče terjat ne bo, da se hoče z obrestmi čakati kolikor časa mogoče itd.

Tako se je živelo in gospodarilo tja v en dan. V konsumih se je popivalo, v posojilnicah sipalo denar skozi okno in vsem se je godilo prav dobro.

Toda kmalu, kmalu in le prehitro je to »gospodarsko« veselje jelo pojmat. Povsod so se prikazivale neizogibne posledice velikanskega nerada, strahovite nemarnosti in kaznive brezbrčnosti, s čimer so klerikalci uprizorili svoj gospodarski manever. Kdor ni imel prilike preiskati razmer pri tem ali onem kmetijskem društvu, le-ta sploh nima in ne more imeti pojma o naravnost gorostasnih homatijah, v katere so zabredli vsled pomanjkanja vsakega poštenega vodstva skoro vse zdruge na Kranjskem.

Začelo je pokati na vseh krajih in koncih. In počasi so se začele uresničevati svarilne besede »Slovenskega Naroda«, ki je takoj izpočetka z velikim poudarkom razkrival

med seboj ali sploh ne razumejo sli le slabo, o tem noče slišati. Angleže in Nemce dandanes vsako razločuje, D. N. Vergunu je German prvi kakor drugi in oba sta — eno. Ti nazori avtorjevi so jako nekritični, da ne rečem, fantastični. Njegovo lingvistiško stališče bi imelo morda pred tisoč leti več vrednosti, danes nima nobene. Etnografski študiji je treba dalje t. i. »folklor«, treba je tudi, vsaj novejši čas, klasiifikacije po laseh, po črepinah itd. Tega avtor nima, in se tudi tako zelo ne pogreša. Glede arheološkega stališča posname iz »avtohtonske šole« Šembere in Kawczynskega to, kar je itak napačno. Pod poglavjem »nemškeje zavhati v prošlom« bi želeli mnogo več in drugače, kakor se nam podaja. Pravi sicer, da ima pri sestavljanju nemške vire pred sabo, a ti viri, vsaj kolikor jih navaja, so precej prazni. Da bi nam podal prisore iz dobe brezobzirne germanizacije, o katerih nam poročajo nemški viri že od sedmega stoletja dalje, bi veliko več dosegel. Iz del Fredegarja, Eginhardta, Vidukinda, Ditzmarja, Adama Bremskega,

Helmonta itd. bi mnogo več izvedeli o žalostnem obupnem boju slovansko-polabskega življa s kulturno nadkriljujočim nemškim življenjem, nego iz fantastične hipoteze D. N. Verguna »o rasprostranjenji slavjan na Vostoku«. Res je, da je bil kriv tako rapidno napredujoče germanizacije slovanski značaj, a ta značaj ni bil »gipnoz prostranstva«, marveč lahkomišljenost, lahkovernost tujeem, omejeno, pstrjarhališko življenje in nečut za združevanje in organizacijo Slovanov — o čemer mnogo poročajo omenjeni stari nemški pisatelji.

Vrednost brošure torej ni v nekritičnih razmotrivanjih avtorjevih, marveč v statistično-topografskem delu, obsegajočem skoro polovico brošure. Tu je nabranega res precej materiala v številkah, ki ima gotovo svojo vrednost, v kolikor se naslanja na resnične podatke. Zlasti iz odstavka »Nemci v Rusiji«, ki je posnet po Langhausovih kartah in po knjigi »Handbuch d. Deutchtums im Auslande«, svemo mnogo zanimivega o nemškem prebivalstvu v Rusiji.

Jos. Mencej.

klerikalni gospodarski manever in svari preslepljeno ljudstvo pred velikansko nevarnostjo in pred pogubonosnimi posledicami, ki prej ali slej morajo izrasti iz tega lahko-miselnega političnega »kmetolovstva« naših kranjskih klerikalcev.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Z mandžurskega bojišča.

General Linevič je brzojavil 31. julija v Petrograd:

»Pri frontah obeh armad se ni ničesar spremenilo.« — Dne 25. m. m. je imel ruski oddelek pri Erdagu hud spopad s japonskimi predstražami, vendar so Rusi zavzeli vas, naskočili Japonce ter jih pregnali iz njihovih pozicij. Boj je trajal ves dan ter so imeli Japonci znatne izgube.

»Novoje Vremja« poročajo iz Tacujana:

Deževna doba se je pričela; štiri dni že nepretrgoma dežuje. Lije kakor iz vedra, pri tem pa se še temperatura rapidno spreminja. Potočki so deroče reke, ceste pa blatni jarki. Mnogo vojakov je zbolelo vsled nagle spremembe temperature, pred dežjem je bila peklen-ska vročina, sedaj pa je mokrotno mrzlo, da gre človeku do mozga. Ako se misli vojna nadaljevati, se mora v prvi vrsti priskrbeti pravočasno topla obleka vojakom.

Japonci na Sahalinu.

Iz japonske armade na otoku Sahalinu se poroča »uradno« v Tokiju:

Sovražnik, ki od 17. julija stoji nasproti našemu desnemu krilu šteje 3000 mož in 8 topov, dočim šteje rusko desno krilo 2000 vojakov in 4 topove.

O kaki okupaciji otoka Sahalina še dolgo ne more biti govora. Otok je večji kot vse planinske dežele v Avstriji, jako slabo obljuden in skoro brez vsakršnih zvez. Otok je potemtakem kakor ustvarjen za razcepljeno vojskovanje, v katerem spretnejši sovražnik, ki so mu vsi kraji dobro znani, kakor Rusom na Sahalinu, polagoma in posamič pokonča še tako mnogobrojnega sovražnika ali mu vsaj prizadene veliko škodo. Na takem obsegu se japonska armada, ki šteje kakih 15.000 mož, uprav razgubi, ker mora imeti zastražene vse tiste točke, ki jih je enkrat zavzela. Blokirati otoka Japoncem ni mogoče, ker nimajo toliko ladij, sicer pa pride kmalu čas, ko bi bila blokada celih šest mesecev nemogoča, ker morje zamrzne. Ako se tedaj mir ne sklene, imeli bodo Japonci s Sahalinom lahko opraviti še par let.

S Koreje.

Iz Koreje je došlo 25. julija poročilo, da so odrinili ruski lovski od-

delki proti gorekemu prelazu Vu-solong. Japonci so hoteli ruske lovce zasledovati, toda artiljerija jih je zapodila nazaj.

O generalu Steslu.

Car je poslušal poročilo vojnosodne komisije o kapitulaciji Port Arturja. Car je nato odstavil generala Stesla od poveljništva 3. sibir-skega voja, a generalni adjutant še ostane.

V kakšnem stanju so bile zaplenjene ruske ladje.

»Daily Telegraph« poroča iz Tokija, da si je neki japonski minister ogledal zaplenjene ruske ladje ter povedal, da so bile v toliki nesnagi, da je les gnijl vsled nesnage. — Seveda je to slobno obrekovanje, pri katerem Japonci in Angleži uprav tekmujejo Svetovno je snano namreč, da so ladje ruskega prostovoljnega brodovja najснаžnejše v celem Sredozemskem morju in tudi red je bil na teh ladjah od nekdanj najvzornejši.

Mirovna pogajanja.

Neki japonski urednik iz Tokija, ki je prišel s mirovnimi pooblaščenici v New York, je izjavil, da njegovi rojaki splošno sodijo, da čas za mir še ni prišel.

Rekel je: »Najprej moramo imeti Harbin in Vladivostok, japonska vlada mora glede mirovnih pogojev upoštevati narodna čuvstva, ali pa mora vlada odstopiti. Japonci mislijo, da imajo pravico do vseh vojnih stroškov.«

Nasprotno pa je izpovedal Sato, da le mikado napoveduje vojno ter sklepa mir.

Iz obrtnega odseka.

Dunaj, 1. avgusta. V današnji seji permanentnega obrtnega odseka so se dognali §§ 116, 117, 118 in 119, ki se tičejo notranjih razmer pri zadružništvu. Posebno živahna je bila debata pri § 119, ki govori o načinu združniških in pomožniških zborovanj. Vladni zastopniki so se zavzemali za zborovanje po delegatih, kar se je končno tudi sprejelo.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 1. avgusta. Uradni list razglašal naredbo brambovskega ministra, da se bodo v bodoče pozivnice k orožnim vajam nabile le na orožniških vojašnicah. Proti tej naredbi se je vzdignilo vse opozicionalno časopisje, češ, da je to prvi vladni korak k javnemu nasilstvu.

Budapešta, 1. avgusta. Krize bo kmalu konec. Vajcenski škof graf Csaky je namreč izdal na svoje ver-

nike pastirsko pismo, v katerem jih pozivlja, naj vsak dan molijo, da nastane med kraljem in narodom popolno sporazumljenje.

Iz Srbije.

Belgrad, 1. avgusta. General Gruić se zelo trudi, da bi se obe radikalni skupini združili, »v korist dežele in radikalcev«. V ta namen je izdal celo tiskane pozive na volilce. — Dopolnilne volitve so vlado spravile iz ravnotežja. Z ozidrom na ta izid se v kratkem pokličejo najodličnejši srbski poslaniki, kakor Vuić z Dunaja, dr. Miličević iz Berolina, dr. Vesnić iz Pariza in Simić iz Carigrada k važnemu posvetovanju v Belgrad.

Dogodki v Macedoniji.

Belgrad, 1. avgusta. Sultan je pomilostil albanske voditelje iz Prizrenda, Djakova in Peča, ki so bili pred tremi leti na zahtevo evropskih konzulov pregnani v Malo Azijo. Med pomiloščenimi je tudi najgrozovitejši albanski nasilnik, Rustem-Kabaš, ki je s svojimi četami požgal več let po celi Stari Srbiji ter pomoril na stotine Srbov. Umevno je tedaj, da se srbsko prebivalstvo trese pred njegovim povratkom. ker se je bati, da se bo grozno maščeval. Bajce nameravajo evropski konzuli protestovati proti povratku.

Cetinje, 1. avgusta. Predsednik državnega sveta Božo Petrović je odpotoval v Berano, kjer bo imel sestanek z valijem vilajeta Kosovo v zadevi mejnih konfliktov in kaj bi bilo storiti, da se na meji zopet naredi mir. — V Skadru je postal vali divizijski general Mustafa Nuri pašā.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 1. avgusta. Danes je bila zopet konferenca pod carjevim predsedstvom zaradi Bulyginovega načrta za ljudsko zastopstvo. Ves načrt se baje temeljito predela v liberalnem smislu.

Moskva, 1. avgusta. V Sornovu blizu Nižnjega Novgoroda je nekdo vrgel bombo v poslopje, v katerem so za časa štrajka nastanjeni vojaki. Polovica poslopja je zrušena, atentatorja je raztrgalo v kose, a koliko je mrtvih vojakov, se javnosti prikriva.

Petrograd, 1. avgusta. Car je imenoval posebno komisijo, ki naj preišče demoralizacijo pri mornarici. Načelnik mornarice je admiral Birilev.

Varšava, 1. avgusta. Listi poročajo, da se kmalu proglasi nad vso Poljsko obsedno stanje.

Nemški cesar na Danskem.

Kodanj, 1. avgusta. Komaj se je cesar Viljem dobro poslovil od ruskega carja, že ima zopet sestanek, in sicer je prišel na Dansko, kjer je bil gost starega danskega kralja Kristjana na gradu Bernstorff. Na

Angleškem so vohali za tem sestankom nove spletke nemškega cesarja, toda pomirilo jih je, ko so zvedeli, kako hladno se je vedlo dansko prebivalstvo pri sprejemu cesarja Viljema v Kodanju.

Haeckel kapituliral pred Wasmannom.

(Konec.)

Občudovanja vredna sistematična uporaba laži pri jezuitih (Wasmann, Sander in drugovi) je velika nevarnost za šolo in za višjo duševno izomiko. To je — tako nadaljuje Haeckel — najbolj dokazal Hoensbroech, ki je sam 40 let bil v službi jezuitskega reda in je imel dovolj prilike spoznati njegovo zviždanost in tihotapstvo. Ta pravi v svoji knjigi Das Papsttum (tiskani v 40.000 izvodih): Papeštvo... je najuspešnejša zmeta vse svetovne zgodovine. To veliko zmeta obdaje ti-soče lažij njenih zagovornikov; in ta zmeta in ta laži se bojujejo za tisto obliko moči in gospostva ki se zove ultramontanstvo... Nikjer se toliko in tako sistematiško ne laže, kakor v ultramontanem znanstvu...

S tako uničujočo sodbo o jezuitskem znanstvu sploh, in o Wasmannu posebej, je Haeckel v svoji znani neustrašeni odgovoril svojemu nasprotniku. In kaj je storil naš »Slovenec«? Prav po pravih najpremetnejšega in najbrezvestnejšega — jezuitstva je ta odgovor Haeckelov predočil svojim čitateljem kot — kapitulacijo Haeckla pred Wasmannom. In na kak način je to podlo delo izvršil? Iztrgal je iz Haeckelovega odgovora pol stavka in s skrajno drznostjo pristavil »kdor ne verjame, naj sam čita«!

Zaslugo pri tem nizkotnem činu posvečenih opred ljubljanskega škofa kratki edino okolščina, da njihov čini povsem originalen.

Ko je bil namreč Haeckel dne 14. aprila letos skončal svoje predavanje v Berlinu, naznanilo se je takoj brzo javno v London, da je on, Haeckel povsem priznal novo teorijo Wasmannovo in se prepričal o napačnosti darvinizma, enako da se nauk o razvoju ne da uporabiti za človeka, kojega razlikuje duševna posebnost. Ta brzojav je prešel iz Londona v Ameriko in v časopise vseh dežel. Pobožni falzifikat je imel seveda le kratke noge. To pa gospode pri »Slovenca« ni nič zadrževalo, da bi tri mesece kasneje izstega manevra ne bili poskusili v nekoliko drugi obliki na novo. Saj — namen posvečene sredstvo!

Nizko moralno kvalifikacijo gospodov v škofovem uredništvu smo že davno spoznali; ako jo označuje eden dogodek več ali manj, to nima veliko v sebi. O njem nam ni treba nadalje govoriti, saj sam dovolj kričeče označuje klerikalno taktiko. Z njim pa nam je dana prilika, da pristavimo k sklepu še nekoliko besed.

V članku »Vera in znanost« v 98. števi »Slov. Naroda« z dne 29. aprila t. l. smo ne oziraje se na Haecklova predavanja v Berlinu dobrohotno navajali način, kako Wasmann in Sander skušala v sklad spravit cerkveni nauk in pa temeljne nazore novodobnega prirodnoznanstva. Opozarjali smo istotam enako na blage pa vendar s krepkim smotrom zasnovane nasvete konciljantnega škofa Bonomellija, ki enako skušajo premostiti nasprotje med vero in

znanstvom. Z naše strani se je torej storil pomenljivi korak v smislu pomirjenja v eni načelno važni stvari. Naš članek je končno naravnost apostrofiral cerkvene kroge, naj imajo v mislih posledice in naj nas ne tirajo na skrajno krilo nasprotnega tabora.

Škofovi petlini se za naš pomirjevalni korak niso zmenili. Čim manj imajo sami strokovne izobrazbe na širnem polju znanstev o prirodi, tim več neukročene bojaželjnosti imajo in drznosti, da ne morejo prenehati izpuščati z jezuitskim strupom otrovnihi pšice na nas, čeprav ne morejo zadet. Oni ne pomislijo, da nam je zoper jezuitski strup vedno lahko najti protisredstvo, da zoper popačeno ultramontanško psovdoznanost vsedkar moremo uveljaviti jasno znanstveno resnico, in da jim krinka pobožnosti ne zadostuje več, da bi neopaženi uspešno zvrševali svoja običajna sleparstva. Ako so gospodje nasprotni vsaki trohici miroljubja in »Slov. Narodu« celo v skrajni smelosti priporočajo Haecklova berolinska predavanja, natisnjena (v 10.000 izvodih) v knjigi pod naslovom: Der Kampf um den Entwicklungsgedanken — bilo bi res vredno na to inicijativno knjigo primerno predelano podati slovenski javnosti pod klavzulo: »z dovoljenjem in na priporočilo konzistorija ljubljanskih knezoškofijskih duhovnih petlinov.« Saj bi ne mogli ugovarjati, ako bi širši naši krogi čitali nauke, kakršnih doslej še ni javila nobena slovenska knjiga, a so našli pomenljivo, burno pritrjevanje najizobraženejših krogov ene izmed najodličnejših metropol moderne znanosti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. avgusta,

— Kakov bodi naš boj v

Trstu? Tako se vprašuje večerajšnja »Etnost«. Istočasno pa tudi odgovarja na naše odprte besede, ki smo jih pred kratkim napisali na njen naslov. Vsake intudi lastne hvale je vredno, če stremijo tržaški voditelji za tem, da si utrdijo ekonomično pozicijo in preko te dospo tudi do politične moči. Mi jim iz srca želimo najlepše in najboljše uspehe. Ali njihovo dosedanje delovanje ni pravi boj. O tem poglavju smo zadnjič napisali svoje mnenje. In najsi bodi bolj le sredstvo ali kaj drugega, z sgolj »Jadransko banko« in z vsemi drugimi obljubljenimi ustanovami s ravno »narodna eksistenc« ne da utrditi. Da nas Italijani in Nemci puščajo v miru, nismo nikdar dosedaj mogli opaziti. Da se pa »Etnost« in njeni poglavarji pri vsaki priliki vta-knejo v naše kranjske razmere in prelivajo debele solze čez najmanjšo politično ali literarno nesrečo, to je pa istina, kateri se skoro ne da ugovarjati. Zategadelj so popolnoma opravičene naše želje, naj se tržaška gospoda v prvi vrsti zanima le za tržaške razmere in dogodke. Gradiva, in sicer prav hvaležnega gradiva ima vse polno. Zakaj tedaj vedno in vedno stiskate rep in se s strahom, da ne pridete do svojega cilja, izogibate vsaki polemiki, vsaki kritiki in vsa

Brat Justin.

(Iz dnevnika samostanskega novica Priobčil Bistričan.)

(Dalje.)

14. septembra.

Tesno in težko mi je pri srcu. Ura je že deset, a jaz sem tak neubogljivec, da se ne maram uleči v plesnivo koruzno slamo. Rajši stojim pri oknu in gledam v zvezdnato nebo in diham v se sveži zrak, ki je prepojen z različnim vonjem, ki prihaja od bližnjega smrekovega gozda. To me bolj okrepčuje nego najtrdnjše spanje, pa naj pater magister ali kdorkoli trdi nasprotno.

Danes popoldne sem šel opraviti vesoljno spoved v Vreteno. Pri odhodu vprašam patra magistra, kdaj moram biti zopet doma.

»Da le do večerje pridete«, mi je odgovoril in pokazal hrbet.

Spoved sem hitro opravil, ker se nisem zanjo bogve kako pripravil in ker tudi nisem imel kaj posebnega povedati.

Po spovedi me pot ni peljala naravnost na Kremenec, ampak sem naredil ovinek proti Velikemu logu. Nemirno mi je srce utripalo in noga mi je pogostokrat zastajala. Gledal sem zamišljeno v tla pred seboj in nisem sapazil, da se bližam človeku.

Skoraj bi bil vanj butnil, ko se ozrem kvišku in zagledam pred seboj — Albino. Pošel mi je glas, pošel razum, pošla sploh govornica. Kri mi je udarila v lice, iz grla pa ni bilo spraviti besedice.

»Tako zamišljeni?« izpregovori deklica, »zdi se mi, da sem vas motila s svojim srečanjem. Oprostite!« in hotela je oditi naprej.

»Ah, ne hodite proč!« sem vzkliknil kakor v sanjah in skoraj planil proti njej. V trenutku sem se pa streznil in povsem mirno dejal:

»V Vretenu sem bil in tam opravil vesoljno spoved; namenjen sem bil zdaj k vam, ker ste me zadnjič povabili.«

»Jaz grem v Vreteno, vrnem se kmalu,« je deklidin odgovor.

»Ali vas smem morda spremiti?«

»Jako ljubo mi bo, boste povedali, kako se kaj počutite v samostanu.«

In ko sva šla svojo pot, me je vprašala:

»Jutri boste torej preoblečeni?«

»Jutri po sedmi maši.«

»Smem priti pogledat, kako se vam bo podala nova obleka?«

»O prosim. Obleka sicer ni glavna stvar pri redovniku; da bom le dolžnosti natanko spolnoval, katere si bom š njo naložil na rame.«

»Ako imate poklic, vam to ne bo težko.«

»Če imam poklic, to je ravno vprašanje,« odvrnem zamolklo.

»Ali menite, da ga nimate?« in ozrla se mi je v obraz.

»Zdi se mi, da ne.«

Ko ona nič ne reče, dostavim:

»Menda nisem prišel s pravim namenom noter; prišel sem edem iskati srečo in mir, toda, kakor pravi pesnik:

Ne vlada vselej svet pokoj

Sred' tihega zidu,

Če ne prineseš ga seboj,

Ne najdeš tu miru.

Sicer me moje preteklo življenje ne more prav nič vleči med svet in s najboljimi upi sem prestopil prag svoje celice, a miru, takega miru, kot bi si ga želel, zastoj čakam.«

»Čas vas bo že privadil na samostansko življenje,« me tolaži Albina, »saj imate eno leto čas za premislek, kakor je pravil o novicah pater Vigili, in če vam ni na noben način všeč, pridete še zmerom lahko sopot med svet.«

»Lahko pridem in mislim, da tudi pridem.«

»Tako govorite danes, a kmalu boste drugačnih misli,« me je zavrnila.

»Ako ne bom drugačen, ne bom srečen, gospodična!«

»Nič gospodična, pokličite me po

krtnem imenu! Gospodične so tiste, ki se gibljejo v svili in žametu, jaz pa sem vendar kmetiško dekle. Kadar boste že mašnik in spovedovalci, pridem k vam k spovedi, ali mi boste dali odvezo?« me je vprašala in se ljubko nasmejala.

»Jaz ne bom nikdar nikomur odvezoval grehov,« odvrnem trdo.

»Gospod, vam se je moralo nekaj posebnega pripetiti v samostanu, da ste danes takih, skoraj bi rekla, čudnih misli, ker pravite, da vas vaša preteklost ne more nič vleči med svet,« in gledala me je v oči, kakor bi hotela brati v srcu težo, ki ga teži.

»Res, to mržnje do samostana nisem v sebi samo par dni in dim-daljo je nosim, toliko neznosnejša mi je.« Pripovedoval sem ji dogodke, ki sem jih doživel doslej tukaj, pravega vzroka pa nisem mogel spraviti na dan, obležal mi je v srcu. In morda je tudi Albina sapazila, da sem ji nekaj zamolčal, in s cer glavni varuk. Zato me je skušala razvedriti z različnim pripovedovanjem drugih reči in reči moram, da je dosegla svoj cilj in namen. Njeno pripovedovanje je bilo tako izbrano in marsikaj je omenila, iz česar sem spoznal, da je deklica prebrala in sicer natanko prebrala več nego navadno kmetiško

dekle. Dobil sem do nje spoštovanje tudi zaradi tega in ko sva se ločila mi je bil duh v istini veder in prost. K njej na dom pa nisem šel, saj sem dosegel to, kar sem danes hotel doseči.

Kolikor bolj pa sem se bližal samostanu, toliko težje so mi bile noge in srce. Priznati sem si moral, da čutim do Albine presrčno ljubav, katero mi bivanje med samostanskimi prebivalci le pospešuje. Zanj bi dal vse, srce, dušo... In obrnil sem se do Boga in ga vprašal, zakaj me je pripeljal v samostan, ko mi je dal srce za ljubezen do deklice. Neki glas mi je pa odgovoril, da je to paš edini pot, po katerem sem se seznanil s Albino!

Pri večerji je naznanil pater gvardijan celi družini, da bodo jutri trije kandidati preoblečeni v redovno obleko po sedmi maši. Povabljeni da so vsi patri in fratri, t. j. cela družina. Meni se je to naznanilo zdelo popolnoma slinno tistemu, ki naznanja, da bo ta in ta dan obešen gotov hudo-delnik.

In v samotni, v kateri bivam, mi stopajo današnji dogodki pred oči: ljubezna, lepa deklica Albina, ki je podoba najlepšega ideala, ter požrešni fratri in patri, ki jim je mar le njihov telesni hasek. Ni težko uganiti, katera družba mi je ljubša! (Dalje prih.)

temu uporu zoper laško nasilstvo? Kaj vas brigajo kranjski Luckmani in Švegelni? Najprvo nastopite malo bolj »bojevito« zoper »Vašega« Venečana, potem si Vas prav radi in tako vsamemo za vglad našemu boju na Kranjskem!

— „Mi delamo in nas se vsled tega boje“, tako je zagovarjal svoje verne poslušalce Daničar Marinko na »koncertu«, ki so ga v nedeljo priredili kamniški klerikaleci pa je na korist »Družbe sv. Cirila in Metoda«. Za poč'! Kaj si vsega ne domišljajo ti daničarski revčki! Pravi, da delajo. Doslej še tega nismo opazili, razen ako se smatra za »delo« popivanje po farovžih, pobožna romanja in prijetne zabave na duhovniških primicijah. In zaradi takega dela pravijo Daničarji, se jih mi liberalci baje bojimo. Uhože reve, gotovo so se jim zmešali možgani, da bolehalo sedaj na akutni megalomaniji. Kdo pa se briga za te duševne ničle, ki ne znajo drugega, kakor da se potepajo po župniških in, kadar so v »ročeh«, zabavljajo na liberalce? Tako »delo« je nam prav ljubo in če bodo klerikalčki v tem smislu nadaljevali, smo prepričani, da bo naše ljudstvo prav kmalu spregledalo in spoznalo »prijatelje«, ki sami prav radi uživajo življenja slasti, nerazgodno maso pa tolkajo z upom na boljše življenje onkraj groba. Spominjajoč se v svojem govoru »Družbe sv. Cirila in Metoda«, je izrekel »slavnostni« govornik, kakor poroča večeršnji »Slovenec«, tele »duhovitostiče«: »Ljubezni tihi spev je pozdravil njeno rojstvo, spev radosti, ki se je porodila v duši naroda, videčega, da so njegovi sinovi pripravljani braniti njegovo bodočnost, njegovo dečo. Zdi se, kakor bi bil tedaj narod instinktivno čutil, da ni več daleč čas, ko bo dež naša polja zavela strupena sapa liberalizma... Zato se je takoj oklenil nove družbe z vso ljubezni in ta je pogluala tako močne korenine v narodovem organizmu, da jih ni bilo več moč izkoreniniti.« Iz teh besedi zveni gorostasna klerikalna nevednost in omejenost ali pa brezmejnina klerikalna podlost in zlobnost. Vsa komur je pač znano, da »Družba sv. Cirila in Metoda« ni bila osnovana zbog tega, ker se je bilo bati, »da zaveje dež naša polja strupena sapa liberalizma«, marveč zbog tega, da obvaruje našo mladino v obmejnih krajih potujčevanja. To je plemeniti smoter te družbe in mislimo, da bo družba sama v svojem interesu protestirala proti temu, da bi ji nezreli fantički Marinkovega kalibra, podtikali druge postranske namene. In baš zaradi plemenitega namena — varovati našo dečo potujčevanja, — se je naš »narod« oklenil z ljubeznijo te družbe, toda ta narod so bili naši inteligentni sloji, ki še danes vzdržujejo družbo, ki bi bila po vzoru »Naše Straže« že zdavna propadla, ako bi bila navezana na klerikalno podporo. To je razvidno iz družbenih letnikov. Družbo vzdržuje napredna inteligenca, tako je in ni drugde. To si naj zapomni zeleni Daničar, družbeno vodstvo pa si naj v bodoče prepove — in to tudi zahtevamo — take zagovornike, ki lahko družbi več škodujejo nego koristijo!

— **Važni popravek.** »Slovenska dijaška zveza v Ljubljani« nam piše: Prosimo slavno uredništvo »Slovenskega Naroda«, da z ozirom na notico z dne 31. julija t. l. resnici na ljubo popravite sledeče: Ni res, da je večina članov »Slovenske dijaške zveze« »lemenatarjevi«, res pa je, da so dosedaj le trije gg. bogosloveski člani »Slov. dijaške zveze«. Vsi drugi člani so pa lajki-visokoleci. — Za odbor: Rožič, t. d. predsednik. Bajuk, t. d. tajnik. — S tem popravkom je dijaška zveza — rešena. Lemenatar in lajki-visokoleci, ki se naslaja na junaških govorih dr. Lampeta, sta za nas eno in isto. In cela »Slovenska dijaška zveza« s svojim obnim zborom vred je slabo in žalostno znamenje. Farški grofi in neznačajnost, ki se prodaja!

— **Cilli teutach allerwegen.** Tako je končal dr. Pommer svoj govor, ki ga je spustil v Celju pri komersu prilikom poseta »Sehertbund«. In o »windsichen Tasselwurm« je klepetal ta dika celjanskih nemškutarjev. Da ta človek ne spada v državni zbor, ampak kvešjemu v kako »Kneipbude«, je obžezano. In če ne bode svojega »stemperament« začel brzdati in krotiti, ga bo treba kmalu spraviti v kako norišnico. Saj o norišnicah se mu kaj rado sanja in je zadnjič v znanem svojem dr. žavnoborskem dež vse perfidnem in nedostojnem govoru blebetal nekaj o potrebi norišnic Res, vesoljna zemlja ne nosi ostudnejših ljudi, nego so te celjanske nemškutarske prismode.

— **Sokolskega izleta na Jesenicah** se po dosedanjih prijavah udeležijo devet sokolskih društev. Pričakovati je torej, da bosta tako izprevid od Javornika do Jesenic, kakor javna telovadba imponantna. Javna telovadba se bo vršila v Mila novem logu, pričetek ob polu 5. uri. Po javni telovadbi bo istotam velika ljudska veselica, za katero se delajo obširne priprave. — Ljubljanske Sokole smo naprošeni opozoriti na odborov poziv v današnji številki našega lista.

— **Šolska vest.** Učiteljica gdč. Antonija Hribar v Cerknici je imenovana za provizorično učiteljico na štiritirazrednici v St. Vidu pri Zatični.

— **Vabilo k javni telovadbi in veliki narodni veselici na Jesenicah** ob priliki izleta slov. sokolskih društev v nedeljo, dne 6. avgusta t. l. Vzporod: Ob 1-44 uri prihod sokolskih društev z vlakom na Javornik in pozdrav jeseniškega Sokola. Odtod skupni odhod skozi Savo na Jesenice. Sprejem občinskega odbora. Ob 4. uri javna telovadba in narodna veselica v Milanovem logu. Sodelujejo zbori raznih pevskih društev. Svira meščanska godba iz Kranja. Vstopnina k telovadbi in veselici 60 vin. za osebo, sedeži 1 K, na tribuni 2 K. — Člani sokolskih društev in otroci v spremstvu roditeljev so vstopnine prosti.

— **Ob priliki odkritja Prešernovega spomenika** izide, kakor smo že poročali, poljudno pisana brošura o Prešernu, namenjena najširšim narodnim masam in naši mladini. Knjižico, ki bo ilustrovana, je spisal Engelbert Gangl, priznani naš mladinski pisatelj, ki je nam dovoljno jamstvo za to, da je knjiga pisana zanimivo, lahko umljivo in poljudno. Glavni smoter te knjige, ki bo nosila naslov »Slava Prešernu!«, je, da se popularizira Prešerna in da spozna našega pesnika velika tudi naša mladina in najširši sloji našega naroda. Da se pa to doseže, je potreba, da se razširi ta brošura v tisoč in tisoč izvodih med našo mladino. Zato naj stori vsaka slovenska občina in vsak okrajni šolski svet svojo rodoljubno dolžnost in poskrbi, da ne bo nobe nega učencu v šoli, ki bi ne imel knjige o Prešernu. V tem oziru jim naj bo v posnemanje mestni občinski svet Ljubljanski, ki je sklenil, da nakupi toliko izvodov, kolikor je učencev in učenek na ljubljanskih slovenskih ljudskih šolah. Poskrbelo se bo, da bo knjigo odobril in v nakup priporočal tudi dež. šolski svet. Pričakujemo, da ne bo nobenega krajnega šolskega sveta na Slovenskem, ki bi ne nakupil vsaj nekaj izvodov za razdelitev med šolsko mladino in za šolsko knjižnico. Prosimo gospode učitelje, da vplivajo v tem oziru na krajne šolske svete!

— **»Društvu slovenskih književnikov in časnikarjev«** je podaril, pristopivši mu kot podporni član, gosp. Jos. Košmerlj v Ljubljani 10 K. Iskrena hvala!

— **Odbor akad. fer. društva »Sava«** naznanja, da se vrši redni obni zbor dne 9. septembra t. l. in ne, kakor se je bilo preje naznanilo 5 t. m. Dnevni red isti.

— **Velika ljudska veselica pevskega društva »Ljubljana«**, katera se je vršila v nedeljo 30. julija t. l. na Zelenem hribu, se je obnesla nad vse pričakovanje izborna. Na obširnem, jako okusno dekoriranem in električno razsvetljenem vrtu se je razvila že rano popoldne jako animirana zabava, katera je trajala pozno v noč. Pevski zbor »Ljubljana« je pod eksaktnim vodstvom svojega pevovodje gosp. prof. Dekle va zapel s njemu lastno sigurnostjo nekaj zborov, katere je pa moral na burno zahtevanje mnogobrojnega občinstva ponavljati. To pot je dokazal le-ta zbor, da je kos tudi najtežji nalogi. Jako mar-

ljivo je svirala tudi vojaška godba, katera je igrala večinoma slovenske skladbe in zato čela obilo pohvale. Med petjem in godbo pa so si živgale narodne gospiice po vrtu ter ponujale svoj srečlov ali šaljivo pošto. narodni kolek ali serpentine ter s tem mnogo pripomogle do neprijetne zabave in še več k materialnemu uspehu. Na keglišču pa je vladala pravcata vojna sa prvenstvo in je tudi v podjetju vrgla lepo vsotico v društveno blagajno. Z eno besedo, bila je posređena nabava, katera zasluži vsestranske pohvale. Kondno imamo omenjati izborno potrebo restavraterja g. Remica, kateri je v jako dobro pijačo in oku seno kuhinjo vsestransko zadovoljil obilo navzoče občinstvo.

— **Zadruga, gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev in zganjetočnikov v Ljubljani** ima v četrtek dne 3. avgusta ob 3 uri popoldne svoj prijateljski sestanek pri g. F. Remicu gostilna pri »Zelenemu hribu«, Dolenjska cesta, kjer se bo de med drugim posvetovalo in razgovarjalo o novem obrtnem redu. Zatorej se gg. člani vabijo na mnogobrojno udeležbo.

— **Talijo za rešitev življenja** v znesku 52 K 50 v je dobil kovač Karel Kobe iz Podturna, ker je v smrtni nevarnosti za lastno življenje rešil utopljena dečka Antona Avguštna.

— **Utonil** je v nedeljo popoldne v Novem mestu v Krki 15letni Dular iz Cegelnice. Utopil je na skalo, da bi prišel iz vode, pri tem mu je pa zdrknilo, da je padel vznak in izginil v valovih.

— **Grozna vročina** je vladala včeraj v Novem mestu. Toplomer je kazal na brezvetrnih krajih 52 stopinj Celzija, na polju pa 45 stopinj.

— **Planinske vesti.** Do konca julija je obiskoval Triglavsko kodo na Kredariji (2515 m) 76 turistov, prvi dne 18. jun., Aljažev dom v Vrtah (1000 m) pa 243 oseb. V spominski knjigi v Aljaževem stolpu vrh Triglava (2565 m) se je vpisalo v tem času 74 obiskovalcev, prvi dne 9. jul. Vreme je bilo v drugi polovici preteklega meseca tako ugodno, da je en turist celo prenočil na vrhu Triglava v Aljaževem stolpu. V Aljaževem domu je bival teden dni gosp. dr. Edv. Šlaimmer s svojo rodbino, ki se je o uredbi doma in postrežbi zelo pohvalno izrazil.

— **V odvetniško listo za Stajersko** je vpisan g. dr. Karel Sirk kot odvetnik s sedežem v Radgoni.

— **Pri občinskih volitvah v Oplotnici pri Celju** je prodrla nemškutarska stranka z veliko večino.

— **Nemška kultura.** O priliki javne telovadbe brežiškega »Sokola« je znani »Ohrfeigmann«, nemški brivec Pajdaš, izzival na kolodvor odhajajoče goste s »preat« in »Abzug« pod asistenco davčnega nadzornika Potočnika in sodniškega pristava Rotta. Obzluujemo to akademično višjo kulturo, da se pajdaši s Pajdašem.

— **Srbi v Sevnici.** Kakor čujemo, priredi »Srbsko pevsko društvo« iz Zagreba v Sevnici dne 6. t. m. veliko veselico, katere se udeležijo med drugim tudi več bližnjih slovenskih pevskih društev.

— **Dobrnski nemčurji** pokažejo pri vsaki priliki svojo nestrpnost. Gornjevrška požarna bramba je na svojo 20letnico povabila vsa bližnja in nekatera daljna gasilna društva. Med drugim se je taka tiskovina poslala tudi v Dobro, odkoder pa se je vrnila z značilno pripombo, da se sprejemajo samo nemška pisma. Kaj ko bi Slovenci zasukali ost in jo obrnili proti Nemcem, da ne bi hoteli sprejemati nemških dopisov?

— **Veselica v Gornjem gradu.** Na slavnostnem prostoru za veliko ljudsko veselico se prav marljivo dela. Stavijo se paviljoni in gostilničarske ute. Dame pripravljajo okrasje in nabavljajo dobrotke za srečlov. Ozlešale so se razna društva in sicer: 1. Celjsko pevsko društvo, 2. Celjski Sokol, 3. Savinjski Sokol v Mozirju, 4. Celjska čitalnica, 5. Kamniška Lira, 6. Kamniška čitalnica, 7. Bralno društvo v Bočni, 8. Učiteljsko društvo gornjevrškega okraja, 9. Savinska podružnica S. P. D., 10. Požarna bramba Sv. Frančišek Kaverij, 11. Požarna bramba Radica, 12. Požarna bramba Mozirje, 13. Savinska društvo kolesarjev gornjevrškega okraja, 14. Pevski zbor v S. Pavlu pri Preboldu, 15. Zveza spodnještajerskih gasilnih društev, 16. Pevsko društvo Edinost v Železu, 17. Zvezda na Dunaju (po zastopnikih). Od več društev sicer še nimamo oficijalnih obvestil, pač pa privatna naznanila, da pridejo. Imena društev, ki se še javijo, pridobimo pravočasno. Prosimo pa predsedništva društev, naj naznanijo, za koliko oseb se naj prejkoli kosilo itd. Sprejem kranj-

skih društev je ob 10. uri pri »Prodniku«, štajerskih pa ob 9. uri. V Gornji savinjski dolini so redkokrat večje slavnosti. Ker pa je letos tako redek slušaj, da slavijo tri društva jubileje, kakor je znano: Čitalnica 25letnico, Požarna bramba 20 letnico in Pevsko društvo 15letnico, pozivljamo rodoljube, naj poletje v Gornji grad v posest b. gostoljubnim Savinjanom. Po veselici se lahko pridejo izleti v divne Savinjske planine. Kamničani se zbirajo v nedeljo zjutraj ob 4. uri in lahko tem priklopijo drugi izletniki iz Kranjske, zlasti Ljubljandani!

— **Poskušon samomor.** V ponedeljek si je 51letni sluga Mislovič okrožnega sodišča v Mariboru pogljal v neki gostilni eno kroglo v obliže sreca, dve v levo senca in eno v ustno in nosno duplino. Poklicani zdravnik ga je za silo obvezal, na kar so ga prepeljali v bolnico. Vzrok samomora so najbrž domači prepri.

— **Smrtni padec.** Martin Kunšek v Colobinjaku, sodni okraj Sevnica, je z nekega voza tako nerodno skočil, da je na mestu mrtev obležal.

— **Griža razsaja** v bližini St. Ilja, okraj Maribor. Odrejeni so zdravstveni koraki.

— **Izseledeni tatovi.** Petekli teden so opoldne neznan tatovi vlomili v vinsko trgovino Pavlinoviča v Trstu ter vzeli 770 K denarja, nekaj drobica ter samokres. Policija jih je zdaj izsledila in zaprla pomorščaka Jožefa Simončiča, delavca Justa Kaisela ter Jožefa Coverlizza. Ti trije so na sumu, da imajo še neki drugi vlom na svoji vesti.

— **Samomor.** V Trstu se je ustrelil v ponedeljek v dešno senca 33letni upravitelj hiš Jošip Modesto Bil je takoj mrtev. Vzrok nezdravljiva bolezen.

— **Mlad samomorilec.** Neki 15 do 16-letni fantič si je v neki gostilni v Trstu dal prinesiti ponižno večerjo, katero je z vidno razburjenostjo použil. Nato je odšel na stran, kjer se je ustrelil z majhnim samokresom v dešno senca, da je bil takoj mrtev. Bil je tuje in ni imel nobenih papirjev s seboj. Pri s-bi je imel le vozni listek neke češke lokalne železnice.

— **V blznosti se je hotela usmrtniti** v Trstu 17letna delavka Emilija Ostanik, ki se je vrgla iz tretjega nadstropja na cestni tlak, a je dobila le male zunanje poškodbe. Oddali so jo v opozovalnico splošne bolnice.

— **Tržaško morje** je v pristanišču in ob bližnjem obrežju pokrito z debelo, belkasto oljnato plastjo, ki onemogočuje kopanje na onesnaženih krajih. Ta plast je nastala od algov, ki rastejo na dnu morja in je njihovo seme, ker je ložje od vode, prišlo na vrh in plava zdaj po morju.

— **Zaplenjene razglednice.** V Pučju so revidirali organi ondotnega policijskega komisarijata trgovine s papirjem in knjigami, tobačne trafike itd in zaplenili vse razglednice, na katerih so bile z dežele fotografirane slike puljskega vojaškega in trgovskega pristanišča. Konfisciranih razglednic je okoli sto tisoč. Te konfiskacije ni povzročila vojaška, ampak politična oblast, ker boče imeti principiálni ost k. kakšne razglednice so v tem oziru dovoljene in kakšne ne.

— **»5 gld. me košta!«** V ponedeljek je neka gospodarica videla, da gre fant, ki misli, da ima do njega pravico samo ona, z neko drugo punco. Došla je na Emonske cesti in brez pomisleka takoj začela klofutati svojo tekmovalko. Ker se pa navzoči fant ni prav nič potegnil za svojo spremeljevalko in tudi ni miril, ampak se na vse to samo od srca smejal, se je za tepeno dekle postavil neki njen sorodnik, ki je šel za njima. To je pa hudo cigarico do viška upesilo in z besedami: »Kaj se bo pa ta hudič vmes vtikal! — 5 gld. me košta.« se je zapodila tudi vanj in mu prisolila z-ušnico, da mu je kar klobuk zdrknil z glave. Ker pa ta drugi oklofutaneec ne privošču ubožni blagajni tistih 5 gld., je klofuto koj na mestu vrnil in za nameček dodal še eno. Tako se je končala ta sfera dosti slabo za vse prisadote, srečno je opravil samo nezvesti lju bimes, čeprav je bil vsemu temu povod on s m.

— **Žepna tatvina.** Mariji Zavadnikovi iz Zagreba je bilo sinoči v Frančiškanskih ulicah iz žepa ukradena denarnica, v kateri je bilo 7 K denarja. Tatvina sta sumljivi dve ženski, ki sta bili aretovani.

— **S kolesi sta trčila** večeraj popoldne na vogalu s-menišča neki odvetniški uradnik in neki knjigoveški vajence. Vajence se je tako saletel v uradnika, da ga je podrl s kolesi in ga levi roki lahko telesno poškodoval.

— **Hud fижakar** je A. J. Navedene je podnevi tako nerodno vozil, da je hudo pokvaril voz in ko je s takim prišel domov ter ga je

gospodinja nekoliko okarala, je postal tako divji, da so ga morali aretovati.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljal s lužneg. kolodvorov v Ameriko 27 Hrvatov in 39 Slovencev. Nazaj je pa prišlo 54 Hrvatov. — V N. vo mesto je šlo 10 dečk h zidarjev, 15 Hrvatov je prišlo iz Sehaibsa.

— **Ljubljanska društvena godba** prredi danes večer koncert v hotelu »Ilirija« (Kolodvorska ulice). Začetek ob 8 uri. Vstopnina 40 vin. — Jutri je koncert »Društvene godbe« v hotelu »Lloyd« Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin.

— **Najnovejše vesti.** 3 Sladkorni fabrikant Jalučot v Parizu je moral valed raznih poneseženih špekulacij napovedati konkurz. Diferenca znaša 15 milijonov frankov. Prizakujejo še sedem konkurzov raznih sladkornih fabrikantov. Jalučot je klerikalec in je bil v kupčijski zvezi z mnogimi kongregacijami.

— **Otrpjenje tilnika.** Pretekli teden so zaznamovali v Šleziji tri nove oboletosti na tej bolezni. Vseh takih bolnikov je zljaj 14.

— **Nemška nestrpnost.** Vsi vladni predsedniki na Pruskem so dobili odločbe, da ne smejo biti v tovarnah uslužbeni ruski in avstrijski delavci poljske narodnosti.

Telefonska in orzojavna poročila.

Budimpešta 2. avgusta. Posl. Juri Reczanyi je izstopil iz liberalne stranke.

Budimpešta 2. avgusta. Poskus ministra Kristoffyja, da pridobi zase socialiste, se je ponesrečil.

Budimpešta 2. avgusta. Listi zatrjujejo, da bo minister notranjih zadev, Kristoffy, predložil zbornici 15. septembra zakonski načrt o splošni volilni pravici.

Petrograd 2. avgusta. General Linevič je poslal to le brzojavko: Razni inozemski listi so opetovano pričeli vest, da je naša vojska obkoljena in da se nahaja vsled tega v zelo nevarnem položaju. Ker so tudi ruski listi posneli te vesti, ki lahko premotijo javno mnenje, javljam pokorno Vašemu veličanstvu, da ni bila naša vojska nikdar v kritičnem položaju, niti je bila kdaj v nevarnosti, da bi bila obkoljena. Japonska armada je pač opetovano skušala obiti naši krili, a vselej brez uspeha. Spročam, da se nahaja armada v izbornem položaju in da je navdahnjena dožnosti, ki jo mora spolniti.

Štokholm 2. avgusta. Na vajah pred Štokholmom je zadela neka ladja na podmorsko mino in zletela v zrak. Utonile so 4 osebe, 8 pa jih je bilo ranjenih.

London 2. avgusta. »Nišiniši Šimban« zatrjuje, da je japonska armada osvojila vso južno pokrajino Kirin. Japonske pozicije so tako izborno razvrščene, kakor jih še ne pozna zgodovina. Sodi se, da je Linevič izgubljen, čim navalijo nanj Japonci, ker se ne bo mogel pravočasno umakniti v Harbin.

Tokio 2. avgusta. Uradno se razglašča, da je uvedel general Haračuči na otoku Sahalinu vojno upravo.

Ker je prekinjena telefonska zveza z Dunajem, so izostala najnovejša poročila.

Brate Sokole
ki se udeležijo izleta na Jesenice v kroju, prosijo odbor ljubljanskega Sokola da zanesljivo pridejo k redovnim vjam, ki bodo v četrtek sveder ob pol 9 uri v telovadnici »Nar. doma.« Na zdár!

Darila.
Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Al. Kolenc, učit. kand. Čemšenik 3.60 K nabral v Trojanah in sicer so darovali g. Fr. Kaušek 2 K, g. Jožef Osepek 1 K ostali pa 60 v.
— G. Pavel Magdič iz Ljubljane 10 K kot izgubljeno stavo. — Skupaj 13 K 60 v. Hvala lepa!
Za Prešernov spomenik: Gospa Cenka Jerele 24.60 K nabrala na svoji svatbi v Železnikih. — Gospa J. St. 1 K kot izgubljeno stavo za lepo vreme. — Skupaj 25.60 K. Hvala lepa!
Za Učit. konvikt. Gdč. Kristina Demšar učiteljica v Šmarternem pri Litiji 12 K in sicer ga. pl. Marica Trnkoczy 10 K in kegliški klub v gostilni Robava 2 K.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Mollovega Seidnitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težke prebavljenosti. Originalna skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, raznavan s varnostno znamko in podpisom. 1 7-11

Borzna poročila.
Ljubljana
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi burze 1. avgusta 1905.

Naložbeni papirji	Dinar	Slaga
4% majeva renta	100-85	100-85
4% srebrna renta	101-25	101-45
4% zvrst. krona renta	100-60	100-80
4% zlat	119-40	119-60
4% ogrska krona	96-95	97-15
4% zlat	116-05	116-25
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-10
4% posojilo mesta Spilzt	100-60	101-60
4% Zadar	100-10	100-10
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101-10	102-10
4% češka. dež. banka k. o.	100-55	100-75
4% žel. o. z. o.	100-25	100-80
4% zlat. pisma gal. d. hip. b.	100-80	101-75
4% pešt. kom. k. o. s.		
4% 10% pr.	106-10	107-10
4% zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
4% ogrske cen.		
4% dež. hr.	100-25	100-60
4% z. pta. ogr. hip. ban.	100-05	101-10
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-10	101-10
4% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-90	
4% prior. dol. žel.	99-50	100-10
4% juž. žel. kup. žel.	318-85	320-85
4% avst. pos. za žel. p. o.	101-05	102-10
Srečke		
3rečke od l. 1860.	191	193
1864	293	295
1868	165-75	167-75
1872	30-2	31-0
1876	302	310-50
1880	268	275
1884	102	107-90
1888	141-90	142-85
1892	26	27-50
1896	476	483
1900	73	83
1904	88-25	94-25
1908	66	70
1912	64-75	65-75
1916	34-5	36-25
1920	41-50	43-50
1924	73	77
1928	35	42
1932		
1936		
1940		
1944		
1948		
1952		
1956		
1960		
1964		
1968		
1972		
1976		
1980		
1984		
1988		
1992		
1996		
2000		
2004		
2008		
2012		
2016		
2020		
2024		
2028		
2032		
2036		
2040		
2044		
2048		
2052		
2056		
2060		
2064		
2068		
2072		
2076		
2080		
2084		
2088		
2092		
2096		
2100		

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 2. avgusta 1905.
Terenis.
Pšenica za oktober za 100 kg. K 15-98
Pšenica april 1906 " " " 16-46
Rž " oktober " " " 12-88
Čoruzza ma. 1906 " " " 12-10
Oves " oktober " " " 100 " 11-54
Erektev.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.
Vilina uad morjem 306'3. Srednji srčni tlak 759'6 mm

Augst	Čas opazovanja	Stanje narometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Neb.
1.	9. zv.	734.3	23.6	brezveter.	oblačno
2.	7. zj.	733.3	19.4	brezveter.	jasno
3.	2. dop.	732.3	27.6	sr. jzrah.	pol. oblak

Srednja vsakdanja temperatura: 24.2°
normala: 19.7° Padavina 0.0 mm

Stanovanje
v uporabo vrta se odda za novembrov termin 1905 v villi na Elizabetni cesti. 2427
Poizve se na Rimski cesti št. 13, parter na desno,

Kuharica
samostojna, snažna in urna, se takoj sprejme. Plača po dogovoru.
Ignacij Paar
rudniška restavracija 2418-1
Jesenice-Fužine.

Hlapec
trezen, priden in ubogljiv, ki zna govoriti slovensko in nemško, se sprejme takoj. Plača 12 gl. 2417-1
Ignacij Paar
rudniška restavracija
Jesenice - Fužine.

Stanovanje
na Tržaški cesti št. 13
s 4 sobami, kopalno sobo in v vsemi pritliklinami, se z novembrom t. l. odda v Wolfovih ulicah št. 12 (Auerjeva hiša). 2424
Več se izve istotam v pisarni. — Stanovanje se lahko ogleda vsak delavnik od 8. zjutraj do 2. popoldne.

Učenec
sin poštenih staršev, s primerno izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponuditi se je na trvdko
Maks Lavrenčič v Spodnji Šiški pri Ljubljani. 2403-2

Stanovanje
v II. nadstropju, s 4 sobami in pritliklinami, popolnoma prenovljeno, se takoj odda. 2290-5
Natančneje poizvedbe pri lastniku Franc Dolencu, Stari trg št. 1.

2 učenca
krepkega zdravja, ne pod 14 let stara, s primerno izobrazbo in iz poštene hiše, se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom 2423-1
Jakoba Petroviča v Trebnjem.
Pogoji po dogovoru.

stanovanje
s 5 sobami v I. nadstropju.
Vpraša se v pisarni Filipa Supančiča na Rimski cesti 20. 2390-3

stanovanje
s 5 sobami v I. nadstropju.
Vpraša se v pisarni Filipa Supančiča na Rimski cesti 20. 2390-3

Izvod iz razglasa.
Povodom razpisa odd. 13. št. 1270 od 21. julija t. l. si namerava c. in kr. državno vojno ministrstvo različne vrste in opravne predmete iz usnja priskrbeti za c. in kr. vojsko v letu 1906. pri malih obrtnikih.
Glede približnih pogojev navajamo na razglas z zgorajšujo številko in datumom, prijavljen v polnem obsegu v tem časopisu št. 172 od 29. julija 1905. Ta razglas se tudi lahko pogleda pri intencanacijah vojaških krajevnih poveljstev, dalje pri mouturnih skladiščih v Brnu, Buda-Pešti, Grauden in na Dunaju (Kaiserebersdorf), dalje pri vseh trgovinskih in obrtnih zbornicah monarhije.
V GRADCU, dne 24. julija 1905.

C. in kr. državno vojno ministrstvo.
Oddelk 13. št. 1270 iz l. 1905.

C. in kr. intendancija 3. voja.
2359-1

Ernest Hammerschmidta naslednik 3474-3b
MADILE, WUTSCHER & Ko.
trgovina železnil in kovin
Valvazorjev trg št. 6 — Ljubljana — Prešernove ulice št. 50.
Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po protoku petih let pravico do dividende.

Stanovanje
s 4 sobami, kopalno sobo in v vsemi pritliklinami, se z novembrom t. l. odda v Wolfovih ulicah št. 12 (Auerjeva hiša). 2424
Več se izve istotam v pisarni. — Stanovanje se lahko ogleda vsak delavnik od 8. zjutraj do 2. popoldne.

Dvoje skladišč
v bližini južnega kolodvora, zelo lepih prostornih, obokanih in čisto suhih se odda za novembrov termin v najem.
Ponudbe na gospo M. Mikuž v Kolodvorskih ulicah št. 3. 2414-2

stanovanje
s 3 sobami v pritliklinju.
Vpraša se v pisarni Filipa Supančiča na Rimski cesti 20. 2389-3

Restavracija „Narodnega doma“ v Mariboru
se odda na račun vestnemu natakarkju; službo je nastopiti dne 30. septembra t. l. Prednost imajo oženjeni, katerih žena je dobra kuharica. 2420
Ponudbe na naslov: Ante Kocjan, restavrater v Mariboru, „Narodni dom“.

stanovanje z balkonom in 2 mali stanovanji
Ravnoram se proda 2424-1
blagajna in steklena stena.

stanovanje
s 5 sobami v I. nadstropju.
Vpraša se v pisarni Filipa Supančiča na Rimski cesti 20. 2390-3

Izvod iz razglasa.
Povodom razpisa odd. 13. št. 1270 od 21. julija t. l. si namerava c. in kr. državno vojno ministrstvo različne vrste in opravne predmete iz usnja priskrbeti za c. in kr. vojsko v letu 1906. pri malih obrtnikih.
Glede približnih pogojev navajamo na razglas z zgorajšujo številko in datumom, prijavljen v polnem obsegu v tem časopisu št. 172 od 29. julija 1905. Ta razglas se tudi lahko pogleda pri intencanacijah vojaških krajevnih poveljstev, dalje pri mouturnih skladiščih v Brnu, Buda-Pešti, Grauden in na Dunaju (Kaiserebersdorf), dalje pri vseh trgovinskih in obrtnih zbornicah monarhije.
V GRADCU, dne 24. julija 1905.

C. in kr. državno vojno ministrstvo.
Oddelk 13. št. 1270 iz l. 1905.

C. in kr. intendancija 3. voja.
2359-1

Ernest Hammerschmidta naslednik 3474-3b
MADILE, WUTSCHER & Ko.
trgovina železnil in kovin
Valvazorjev trg št. 6 — Ljubljana — Prešernove ulice št. 50.
Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po protoku petih let pravico do dividende.

Trgovski pomočnik
23 let star, vojaščin prost, izurjen v špecerijski in železninski stroki, želi do 25. avgusta premeniti službo.
Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 2346-4

Učenca
sprejme takoj v trgovino z meš. blagom
Franc Ksav. Aumanna sin
v Krškem. 2419-1

Dijak
iz dobre hiše se sprejme za prihodnje šolsko leto v dobro oskrbo in vestno nadzorstvo. Lepo zračno stanovanje s kopalno sobo. Klavir in instruktor na razpolago.
Vpraša se pod „Dijak 18“, poštno ležeče v Ljubljani ali pa pri upravnistvu „Slov. Naroda“. 2394-2

stanovanje
s 4 sobami v III. nadstropju.
Vpraša se v pisarni Filipa Supančiča na Rimski cesti 20. 2388-3

Stara žganjekuha na veliko
na Hrvaškem 2415-2
išče za Štajersko, Kranjsko in planske dežele večšega

potnika.
Samo strokovne, dobro uvedene prve sile naj pošljejo ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod šifro „Bodočost“.

Krasno stanovanje
obstoječe iz 5 sob, predsobe, kopalnice in pritliklin ter s porabo vrta, se odda takoj ali za novembrov termin na Bleiweisovi cesti št. 1a, III. nad.
Nadalje se odda za novembrov termin

stanovanje
obstoječe iz 3 sob, kabineta, predsobe, kuhinje in pritliklin ter s porabo vrta, v I. nadstropju hiše na Bleiweisovi cesti št. 1. 2421-1
Več se izve pri hišniku istotam ali pa v prodajalni **Alojzija Korsika** v Selenburgovih ulicah št. 6.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Anstet, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 07 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, He, Francove vane, Karlove vane, Frago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj, Solnograd, Inomost, Bregenz, Zeneva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m popoldne osebni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, He, Francove vane, Karlove vane, Frago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razreda), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 13 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana direkt. voz I. II. razreda), Inomost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vane, He, Marijine vane, Frago (Fraga Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curib, Bregenz, Inomost, Zell ob Jezernu, Lend-Gasteln, Ljubno, Celovec, Smobot, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plana Budejevic, Linc, Ljubna, Beljaka Celovca, Pontabla, čez Selzthal od Inomosta in Solnograda. — Ob 3. uri 5 m zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10 uri 40 m zvečer osebni vlak iz Trbiža od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novoga mesta v Kočevje, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novoga mesta, Kočevja in ob 3. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 38 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 29 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6 uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči sam ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min pred krajevnim časom v Ljubljani.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa pojanila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah št. 12. 5-89

Spomnajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Slovenske muzikalije
ravnokar izšle!
Govekar Fr.: Rokovnjači, uglasbil Viktor Parma, komplet K 10-70.
Posamezno:
1. Ouvertura za klavir . . . K 250
2. Kuplet za moški glas s klavirjem . . . 1-
3. Zora vstaja, za sopran s klavirjem . . . 1-
4. Cvetočih deklek prsa bela, samospev (sopran) z mešanim zborom ob spremljanju klavirja . . . 2-
5. Mladi vojaki, koračnica za klavir in petje . . . 120
6. a) Oj zlata vinska kaplja ti, samospev z moškim zborom . . . 3-
b) Povsod me poznajo, samospev iz „Zdravici“ . . .

Govekar Fr.: Legionarji, uglasbil Viktor Parma, komplet K 11-20.
Posamezno:
1. Zapoji mi, ptičica, glasno, pesem za sopran s klavirjem . . . K 120
2. V petju oglasimo, moški zbor s klavirjem . . . 180
3. Kuplet za moški glas s klavirjem . . . 1-
4. Romanca, samospev (tenor) z moškim zborom ob spremljanju klavirja . . . 180
5. Ptička, pesem za sopran s klavirjem . . . 120
6. Skoz vas, koračnica. Po besedah J. Stritarja. Za klavir (s petjem ad libitum) . . . 120
7. Sezidal sem si vinski hram, samospev z moškim zborom. Za petje in klavir iz „Zdravici“ . . . 3-39

Dalje: 5268-39
Viktor Parma: Mladi vojaki, koračnica s petjem ad libitum. Že 3. izdaja . . . K 120
Viktor Parma: Mladi vojaki, za citre . . . 1-
Viktor Parma: Slovenske cvetke, potpourri po slovenskih napevih . . . 250
Viktor Parma: Triglavske rože, valček po slovenskih napevih . . . 250
Viktor Parma: Zdravice, za petje in klavir . . . 3-

Največja zaloga muzikalij v Ljubljani
Katalogi gratis in franko.
Izposojevalnica muzikalij obsega 10.000 števil.
Mesečni abonement s premijami.
Razpošilja tudi na zunan

Oton Fischer
trgovina z muzikalijami v Ljubljani.

Zavaruje poslopja in premišne proti požarnim škodam po najnižjih cenah Skode cenjuje takoj in najkulantneje Uživa najboljši sloves, koder posluje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.